

SUPPLERENDE ENERGI TIL DE MINDSTE PATTEGRISE – HVAD ER OP OG NED?

AF PIA SØRENSEN

EFTERMIDDAGSMØDE PATTEGRISELIV

BILLUND 17. NOVEMBER 2015

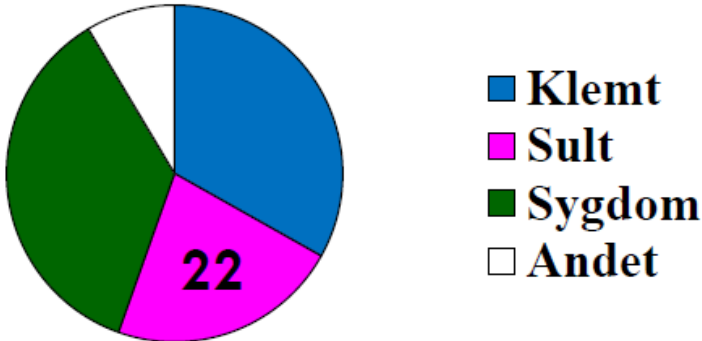
SvineRådgivningen

DAGSORDEN

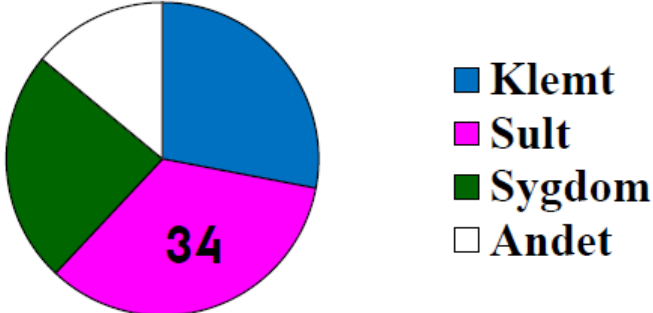
- **Dødelighed i diegivning**
 - Dødsårsager og –tidspunkt
 - Fødselsvægt og –rækkefølge
 - Råmælksindtag og –ydelse
- **De grise vi også bør tage med**
- **De mindste pattegrise mangler energi**
- **What to do?**
- **Energitilskud**
- **Hvad jeg ville vælge**

LEVENDEFØDTE - DØDSÅRSAGER

Døde dag 0-28

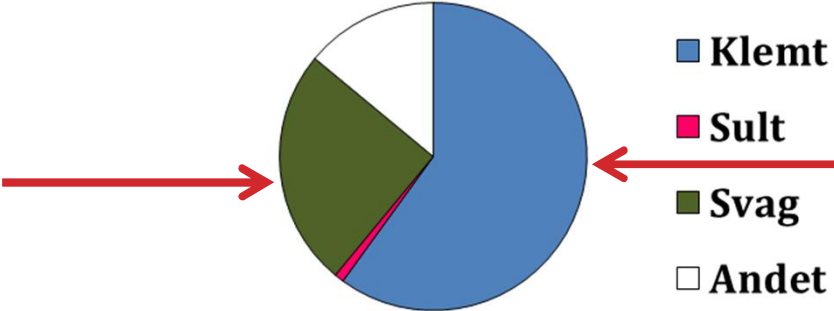

Døde dag 0-5

Døde dag 0-1

89% havde tomme maver

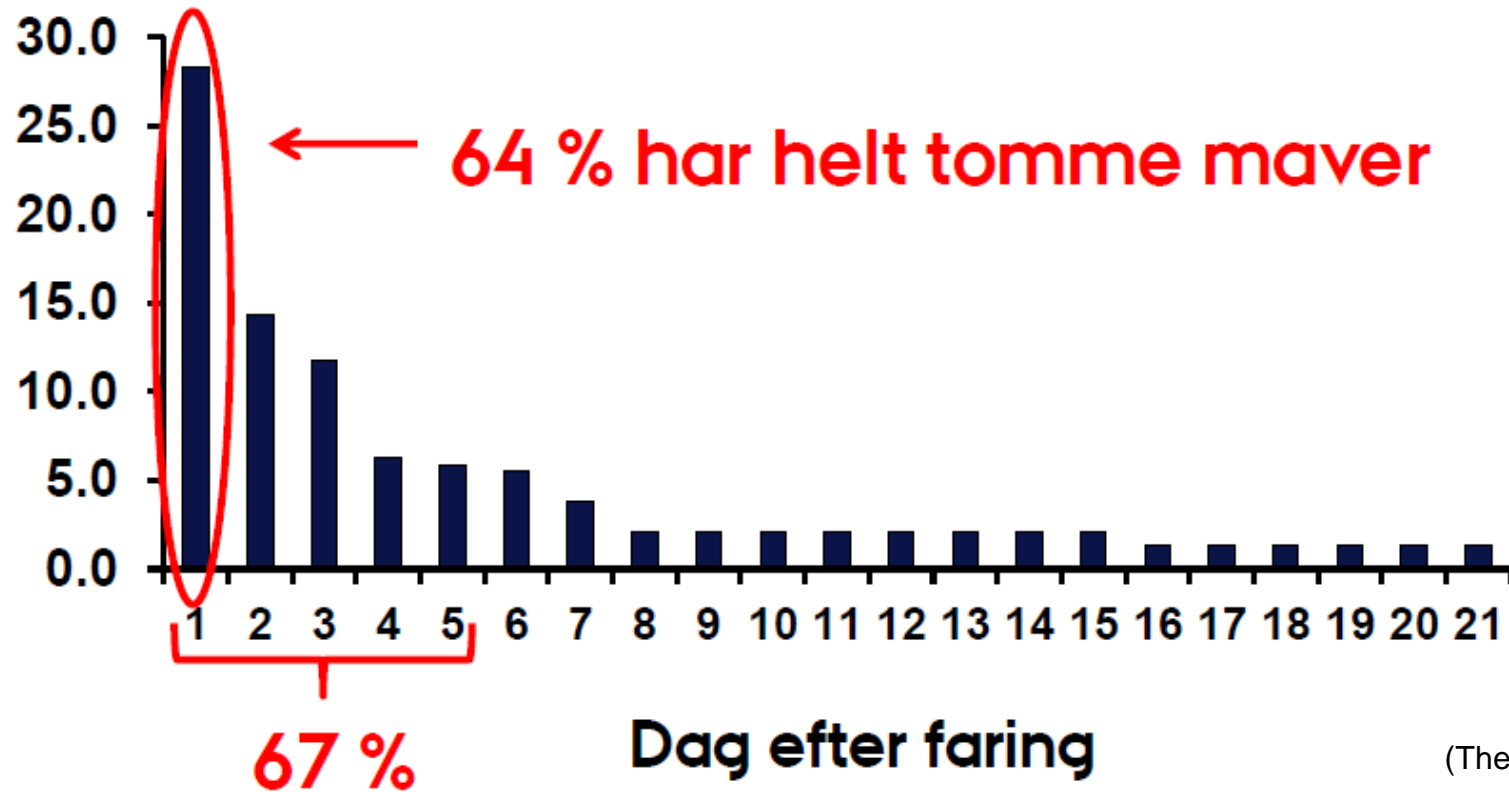

48% havde tomme maver

(Theil, 2015)

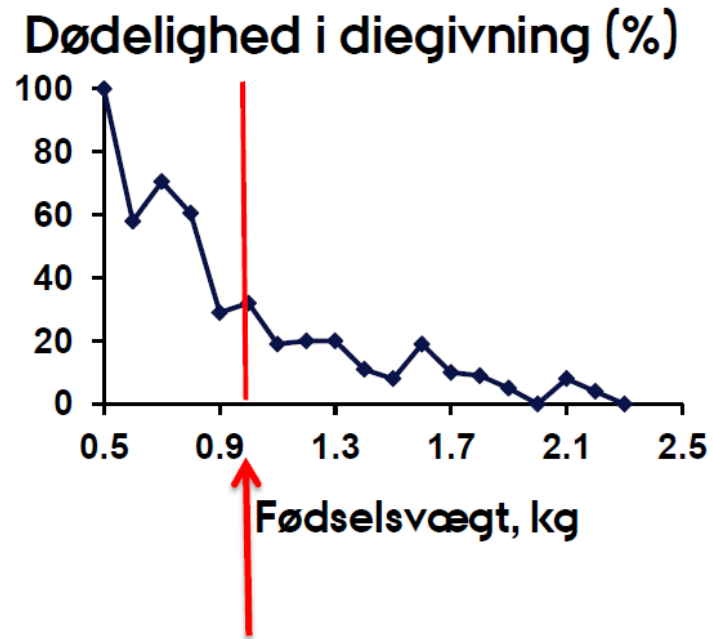
TIDSPUNKT

Dødelighed i diegivning (%)

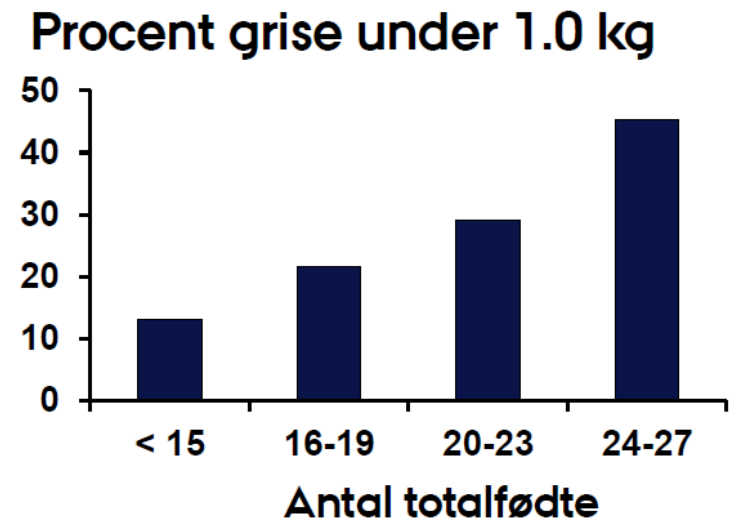

(Theil, 2015)

FØDSELSVÆGT

► Hvilke grise skal være i fokus?

(Data: 100 faringer fra 3 forsøg)

► Gennemsnit: 28 % under 1.0 kg

(Theil, 2015)

FØDSELSRÆKKEFØLGE

Procent døde i diegivning

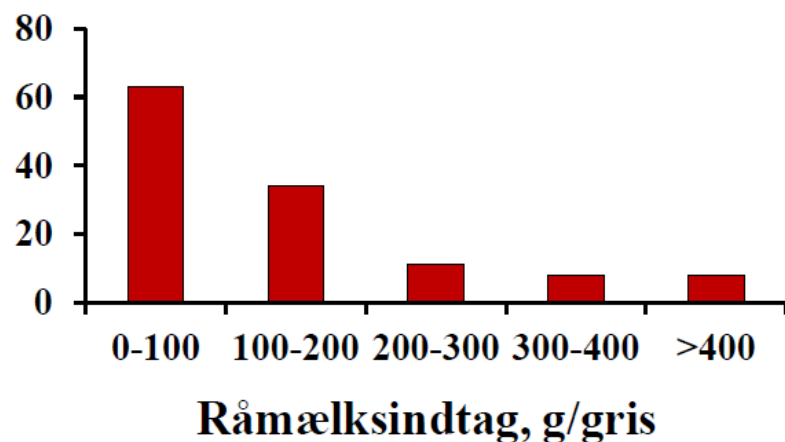
- ▶ Markér de første grise i kuldet

(Theil 2015)

RÅMÆLK: INDTAG OG YDELSE

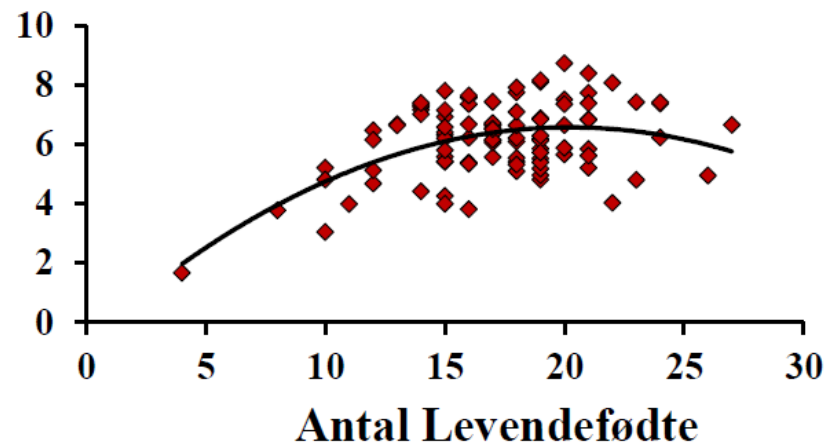
Dødelighed i diegivning (%)

(Quesnel et al., 2012)

- ▶ **Nedre grænse:**
ca. 250 g råmælk per gris

Soen råmælks-ydelse (kg)

(Data: 100 faringer fra 3 forsøg)

- ▶ **Mindre råmælk per gris**

(Theil, 2015)

OPSUMMERING

- **Dødelighed i diegivning**

- Dødsårsager og -tidspunkt → **Energi – Første levedøgn**
- Fødselsvægt og -rækkefølge → **Under 1 kg + sidste 50% i kullet**
- Råmælksindtag og -ydelse → **Store kuld (>20 levendefødte)**
→ **Gennemsnitlig fødselsvægt**
(< 1 kg)

(Theil, 2015)

DE GRISE VI OGSÅ BØR TAGE MED

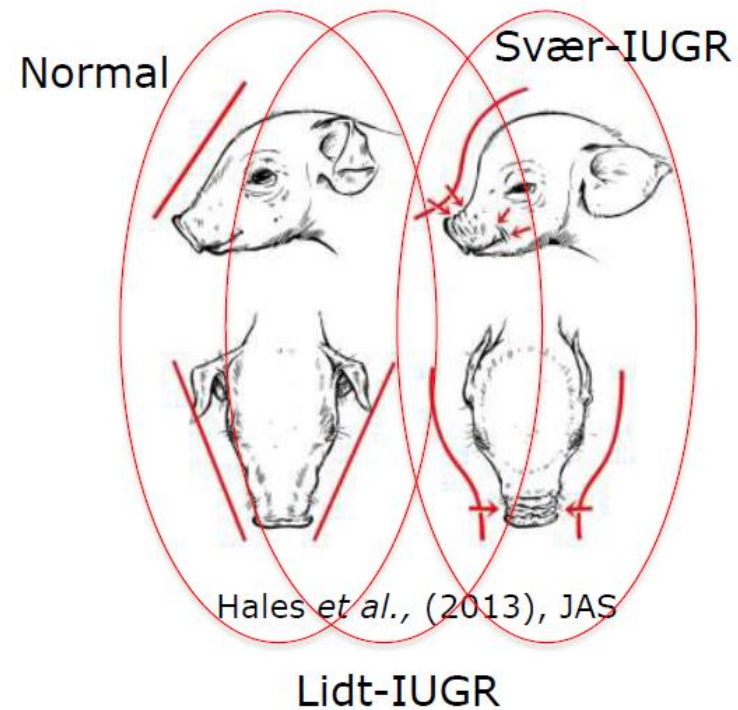
- Stigende kuldstørrelser – flere intrauterine growth restriction (IUGR) pattegrise
- Dårlig vækst i livmoderen under drægtigheden
- ” En gris har lidt af IUGR, når flere næringsstoffer er blevet omdirigeret til hjerne og hjerte – brain sparing effekt
- Markant overdødelighed hos IUGR grise

HVAD ER EN IUGR-GRIS?

Kendetegn

- Delfin-lignende pande
- Udstående øjne
- Rynke ved mundvigen
- Hår uden groretning

(Williams, 2015)

JA – DE KAN GODT OVERLEVE OG BLIVE FINE!

- Fysiologiske målinger tyder på at de er livskraftige
- Handling skal der til
- Hovedformen forsvinder efter to uger

(Williams, 2015)

DE MINDSTE PATTEGRISE MANGLER ENERGI

- Råmælksantistoffer – essentielle for pattegrisens overlevelse
- 30% af de små pattegrise mangler energi ved kuldudjævning
 - Halvdelen har ikke fået antistoffer og skal have råmælk
- 50 ml råmælk giver nok IgG
- Energibehov: 200-280 ml mælk pr. kg gris det første døgn

- Starthjælp skal give et ekstra boost!

WHAT TO DO?

- **Grisens kropstemperatur skal op!**
 - Vigtigere end både immunisering og energi
- **Når grisen har fået kropsvarme nok – tilbage til soen!**
- **Er grisen stadig for svag – suppler med energitilskud**
- **Når grisen har kræfter til at die, skal den sikres plads ved yveret**

ENERGITILSKUD – MANGE MULIGHEDER

- **Piggyboost, Pharmaxim**

- Glucose, fedtsyrer, tørret colostrum, mælkesyre bakterier, vitaminer, jernsulfat, guarana

- **Hyoboost, ChemVet**

- Sukker, fedt, tørret colostrum, guarana

- **Piglet Saver, Vittfoss**

- Glycerin (sødemiddel), kartoffelprotein fermentativ, vitaminer

- **DanMilk, AgroKorn**

- Mejeri-biprodukter, skummetmælkspulver, vegetabilsk fedt

- **Råmælk fra køer**

- 35 ml/kg gris

HVAD JEG VILLE VÆLGE

- Op til 50% overlevelse ved energitilskud
- Antistoffer, sukker og fedt
- Produkterne koster mellem råmælks pris ved landmanden til ca. 4,5 kr per gris
- **MEN VIGTIGST!**
 - Én ekstra overlevet 7 kg's gris = 170 kr ekstra i kassen
 - 1 flaske Piggyboost (behandling af 66 grise) betales af 1 overlevet gris
- **Gør hvad der passer jer bedst!**

